ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Jitky Zavřelové a soudců Petra Mikeše a Milana Podhrázkého v právní věci žalobkyně: **T. P. P.**, zastoupená Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 11. 2019, čj. MV-17695-17/SO-2019, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 21. 9. 2020, čj. 57 A 176/2019-51,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Žalované **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

Odůvodnění:

I. Vymezení předmětu řízení

[1] Žalobkyně požádala o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území podle § 43 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

[2] Ministerstvo vnitra (dále jen „správní orgán I. stupně“) vydalo 18. 12. 2018 rozhodnutí čj. OAM-31756-12/DP-2018, kterým tuto žádost zamítlo podle § 46 odst. 2 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. l) zákona o pobytu cizinců z důvodu, že žalobkyně nesplňovala podmínky pro udělení dlouhodobého pobytu. Jednou z podmínek pro udělení

požadovaného povolení k dlouhodobému pobytu je totiž trvání důvodů, pro které bylo žadateli předtím uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území podle § 33 zákona o pobytu cizinců. Žalobkyni bylo toto vízum uděleno z důvodu překážky nezávislé na její vůli, která jí bránila ve vycestování [§ 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců], konkrétně z důvodu jejího pokročilého těhotenství. S ohledem na uplynutí období šestinedělí po porodu tedy již netrval důvod, pro který bylo žalobkyni dané vízum uděleno.

[3] Žalovaná rozhodnutím z 21. 2. 2019, čj. MV-17695-4/SO-2019, zamítla odvolání žalobkyně a potvrdila rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Proti rozhodnutí žalované brojila žalobkyně žalobou u Krajského soudu v Plzni, který rozsudkem z 5. 11. 2019, čj. 57 A 44/2019-42, rozhodnutí žalované zrušil pro nepřezkoumatelnost, neboť žalovaná dostatečně neposoudila namítanou nepřiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně, její dcery a manžela. V návaznosti na rozsudek krajského soudu žalovaná v záhlaví uvedeným rozhodnutím znovu zamítla odvolání žalobkyně a potvrdila rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

[4] Toto rozhodnutí žalované napadla žalobkyně u Krajského soudu v Plzni, který žalobu rozsudkem označeným v záhlaví zamítl.

[5] Krajský soud nepřisvědčil námitce směřující vůči tomu, že žalovaná řádně nezjistila skutkový stav a nevypořádala se s argumentací žalobkyně, podle níž se její situace porodem nezměnila natolik, aby přestala splňovat podmínky § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Ztotožnil se se závěrem žalované, podle něhož žalobkyně v době podání žádosti nesplňovala podmínky pro udělení požadovaného pobytového oprávnění, protože důvod, pro který jí bylo dříve uděleno vízum k pobytu nad 90 dní za účelem strpění pobytu na území, před podáním této žádosti odpadl. Jiné skutečnosti (např. nutnost očkovat narozenou dceru před odjezdem do Vietnamu) nebyly podle krajského soudu pro posouzení žádosti významné. Krajský soud se dále ztotožnil s posouzením žalované, podle něhož nutnost očkovat dítě před odjezdem do Vietnamu není překážkou na vůli cizince nezávislou. Potřebná očkování může žalobkyně své dceři zajistit ve Vietnamu.

[6] Co se týče námitky, podle níž bylo nezbytné zajistit stanovisko orgánu sociálně-právní ochrany dětí (dále jen „OSPOD“), krajský soud souhlasil se způsobem, jakým žalovaná tento důkazní návrh žalobkyně posoudila (žalovaná zejména uvedla, že šetření OSPOD nebylo potřebné pro řádné zjištění skutkového stavu věci). Vzhledem k tomu, že žalobkyně nesplňovala jednu ze zákonem stanovených podmínek pro udělení požadovaného pobytového oprávnění, nebyly podle krajského soudu pro posouzení této žádosti významné jakékoli skutečnosti, které mohly být zjištěny ze strany OSPOD. Pokud se mělo tvrzené (nijak nekonkretizované) ohrožení dcery vztahovat k posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života, mohla žalobkyně okolnosti zakládající ohrožení její dcery správním orgánům sdělit (za rozsah skutkových zjištění v tomto směru nese odpovědnost žalobkyně).

[7] Krajský soud považoval za nedůvodnou také námitku, podle níž se žalovaná v rozporu se zrušujícím rozsudkem čj. 57 A 44/2019-42 nevypořádala s namítaným porušením čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „EÚLP“) a čl. 3 odst. 1 a čl. 9 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte, neboť důkladně nepoměřila nejlepší

zájem dítěte zůstat s rodinou na území s konkurujícím veřejným zájmem, přičemž nevzala v potaz konkrétní situaci dítěte a jeho věk a řádný rozvoj, zdravotní stav a vztah žalobkyně k manželovi. Posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života bylo podle krajského soudu dostatečné. Žalovaná přihlédla k věku dcery žalobkyně (tehdy 1 rok a 1 měsíc), jakož i k dalším nezpochybněným tvrzením žalobkyně (dceru ve věku dvou měsíců kojila, dcera nemá doporučená očkování, manžel pracuje v ČR). Tyto skutečnosti poměřila s tím, že žalobkyně nesplňuje podmínky pro vydání požadovaného pobytového oprávnění, a dospěla k závěru, že rozhodnutí není nepřiměřené. Poukázala na to, že žalobkyni nebyl udělen dlouhodobý zákaz pobytu a v budoucnu může v ČR pobývat na základě jiných pobytových oprávnění. Žalobkyně si musela být vědoma toho, že po zániku překážky bránící jí ve vycestování bude nucena ČR opustit, nebo si požádat o jiné pobytové oprávnění. V případě žalobkyně nejsou dány mimořádné okolnosti, které by odůvodňovaly závěr o nepřiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života.

[8] Do nejlepšího zájmu dítěte na soužití s rodiči v ČR nebylo podle krajského soudu nepřiměřeně zasaženo, protože buď dojde k časově omezenému odloučení dcery od otce tím, že žalobkyně s dcerou vycestuje za účelem zajištění nového pobytového oprávnění, nebo za tím účelem odcestuje celá rodina s rizikem omezení výdělku otce. Požadavek na to, aby na území pobývali jen cizinci splňující zákonné podmínky, není méně významný než zájem dcery žalobkyně na nepřerušeném soužití s oběma rodiči či nezměněném výdělku otce v důsledku společného vycestování.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

[9] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (dále „stěžovatelka“) kasační stížnost. Nesouhlasí se způsobem, jakým se krajský soud vypořádal s námitkou nedostatečného posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatelky a její rodiny. Žalovaná totiž přiměřenost zásahu posoudila jen obecně, povrchně a bez skutkového vztažení k případu stěžovatelky. Nevymezila a nezvážila dotčené protichůdné zájmy. Tvrzení žalované, podle něhož má stěžovatelka možnost podat si žádost o nové pobytové oprávnění ve Vietnamu, nelze bez dalšího přijmout, neboť nezohledňuje současnou problematickou situaci ohledně podávání žádostí o pobytová oprávnění na zastupitelském úřadě v Hanoji ani současnou epidemiologickou situaci (rozsudek Městského soudu v Praze z 24. 8. 2020, čj. 2 A 31/2020-36, bod 16).

[10] Krajský soud se dopustil nesprávného právního posouzení, jestliže měl za to, že odůvodnění rozhodnutí žalované ohledně přiměřenosti dopadů do soukromého a rodinného života bylo dostatečné. Žalovaná totiž nesprávně konstatovala, že v případě stěžovatelky neexistují skutečnosti, které by vůbec mohly založit nepřiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života. Stěžovatelka se v ČR nachází již od roku 2014. Žije ve společné domácnosti s manželem a dcerou, kteří mají oprávnění k trvalému pobytu v ČR. Odloučení stěžovatelky od dcery není možné, neboť manžel je jediným živitelem rodiny, takže by nebyl schopen o dceru pečovat sám. Stěžovatelku nelze nutit ani k vycestování s dcerou, neboť zaprvé odloučení od otce by mohlo mít na dceru negativní dopad, a zadruhé s ohledem na současný stav přijímání a vyřizování žádostí o pobytová oprávnění na zastupitelském úřadu ČR v Hanoji by vycestování mohlo

znamenat ohrožení trvalého pobytu dcery, neboť by se mohla nacházet mimo území ČR i několik let. Kdyby se manžel stěžovatelky rozhodl odcestovat spolu se stěžovatelkou, bylo by zaprvé ohroženo materiální zabezpečení rodiny (manžel realizuje celý svůj ekonomický život v ČR a ve Vietnamu by musel složitě shánět práci) a zadruhé by se vystavoval riziku, že mu bude zrušeno povolení k trvalému pobytu v ČR.

[11] Způsob, jakým se krajský soud vypořádal s námitkou ohledně neposouzení nejlepšího zájmu dítěte, je nesrozumitelný a nepřezkoumatelný. Závěr v bodě 33 rozsudku, podle něhož „[n]*ejlepší zájem dítěte neznamená, že je třeba přijmout všechny děti, kterým by se lépe žilo ve smluvním státě Úmluvy, nicméně soudy členských států musí přiznat tomuto zájmu rozhodující význam*“, totiž vůbec nedopadá na případ stěžovatelky, neboť její dcera má v ČR povolení k trvalému pobytu. Krajský soud ani žalovaná nepostupovaly při posouzení nejlepšího zájmu dítěte v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu (např. rozsudky NSS ze 14. 2. 2020, čj. 5 Azs 383/2019-40, z 27. 3. 2020, čj. 5 Azs 347/2019-36, a z 16. 3. 2020, čj. 5 Azs 404/2019-28). Nejenže nejlepší zájem dítěte nebyl poměřen s protichůdným zájmem státu, ale fakticky ani nebyl jako takový vymezen.

[12] Pokud jde o odpadnutí překážky pro vycestování ve smyslu § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, krajský soud a správní orgány postupovaly přepjatě formalisticky, jestliže chápou těhotenství a na něj přímo navazující péči o novorozené dítě jako dvě zcela odlišné situace. Soustavná péče o novorozené a následně velmi malé dítě je totiž stavem, který na těhotenství přímo a přirozeně navazuje, takže v případě stěžovatelky k odpadnutí překážky pro vycestování nedošlo.

[13] K nesprávnému posouzení věci přispělo i to, že krajský soud aproboval rozhodnutí žalované v rozsahu, v němž se zabývalo očkováním dcery stěžovatelky. V odvolání a žalobě totiž stěžovatelka poukazovala nejen na nutnost standardního očkování novorozeného dítěte, ale i na očkování, které orgány ČR doporučují osobám cestujícím do Vietnamu. Posledně zmíněné očkování je velkou zátěží pro zdravého dospělého jedince, a tím více pro novorozené nebo velmi malé dítě. Žalovaná se s touto námitkou vůbec nevypořádala.

[14] Krajský soud kromě toho nesprávně posoudil neprovedení stěžovatelkou navrhovaného důkazu v podobě šetření OSPOD. Stěžovatelka důkaz navrhla za účelem prokázání tvrzení, která se týkala nutnosti jejího setrvání na území ČR spolu s dcerou. Šetření OSPOD mohlo pomoci také k řádnému vymezení nejlepšího zájmu dítěte, aby mohl být následně posouzen.

[15] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti k tvrzené nepřiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života uvedla, že stěžovatelka nijak nekonkretizovala, zda a z jakého důvodu dojde jejím vycestováním ke zpřetrhání rodinných vazeb, proč není možné realizovat rodinný život mimo území ČR či co jí znemožňuje požádat v souladu se zákonem o jiný druh pobytového oprávnění. Neupřesnila, z jakého důvodu je její manžel svým zaměstnáním striktně vázán na území ČR. Nebylo tvrzeno ani to, proč nízký věk dítěte znemožňuje jeho vycestování či proč jej chybějící doporučené (nikoli povinné) očkování bezprostředně ohrožuje na životě. Žalovaná proto setrvává na svém závěru, že přiměřenost dopadů rozhodnutí posoudila dostatečně. V projednávané věci bylo správní řízení vedeno na žádost stěžovatelky, a bylo

proto ovládáno dispoziční zásadou, takže stěžovatelka měla správním orgánům poskytnout veškerá tvrzení, jež měla být vzata v potaz. Žalovaná vycházela ze skutečností, které stěžovatelka v průběhu správního řízení tvrdila, a nebylo její povinností domýšlet za stěžovatelku argumenty, které by mohly nepřiměřenost rozhodnutí založit. Některá podrobná tvrzení uvedla stěžovatelka až v kasační stížnosti (vystavení se riziku ztráty uděleného trvalého pobytu pro manžela a dceru stěžovatelky, materiální ohrožení rodiny), a nelze tedy správním orgánům ani krajskému soudu vyčítat, že je nevzaly v potaz. Aktuálně tvrzené důvody ovšem v každém případě nejsou způsobilé založit nepřiměřenost dopadů daného rozhodnutí, neboť rozhodnutí automaticky nevede ke znemožnění realizace rodinného života stěžovatelky.

[16] Pokud jde o aktuální epidemickou situaci vyvolanou onemocněním COVID-19, rozhodnutí žalované bylo vydáno před počátkem pandemie, takže správní orgány ani krajský soud nemohly k těmto skutečnostem přihlédnout.

[17] Pokud jde o naplnění podmínek použití § 43 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, stav těhotenství a stav péče o narozené dítě nelze považovat za ekvivalentní stavy, tj. v projednávaném případě za stav, kdy trvá důvod, pro který bylo stěžovatelce uděleno vízum k pobytu podle § 33 téhož zákona. Těhotenství je nerozlučně spojeno s jednou konkrétní osobou (v daném případě stěžovatelkou), avšak péče o novorozené dítě již nikoli, neboť tu může vykonávat i jiná osoba (např. manžel stěžovatelky). Závěry správních orgánů jsou zcela v mezích správního uvážení a nejedná se o přepjatý formalismus.

[18] Pokud jde o argumentaci týkající se očkování dcery, stěžovatelka v odvolání i v žalobě v souvislosti s očkováním dcery argumentovala odlišným způsobem než v kasační stížnosti (namítala, že nebyl proveden důkaz – její výslech, při kterém chtěla představit plán očkování své dcery a její následný řádný vývoj). Nyní uplatněná kasační námitka je proto účelová.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[19] Kasační stížnost není důvodná.

[20] Podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců *ministerstvo vnitra udělí vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území cizinci, kterému ve vycestování z území brání překážka na jeho vůli nezávislá nebo jsou-li splněny podmínky podle § 179 odst. 5.*

[21] Podle § 43 odst. 1 zákona o pobytu cizinců *povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území uděluje ministerstvo vnitra na žádost cizince, kterému bylo uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území podle § 33, pokud pobyt cizince na území bude delší než 1 rok a trvají-li důvody, pro které bylo toto vízum uděleno*.

[22] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval kasační námitkou, podle níž krajský soud a správní orgány dospěly k nesprávnému závěru, že stěžovatelka nesplňuje podmínky pro udělení povolení k dlouhodobému pobytu podle § 43 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Žádné pochybení při výkladu a použití tohoto ustanovení neshledal.

[23] Ze znění § 43 odst. 1 zákona o pobytu cizinců vyplývá, že povolení k danému dlouhodobému pobytu lze cizinci udělit pouze tehdy, pokud trvají důvody, pro které mu bylo předtím uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území podle § 33 téhož zákona.

[24] Nejvyšší správní soud ze správního spisu ověřil, že stěžovatelka požádala o vízum podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců „*s odkazem na* [svůj] *zdravotní stav, který* [jí] *objektivně vycestování neumožňuje*". Jiné důvody v žádosti neuvedla. K žádosti přiložila lékařskou zprávu, která uváděla, že stěžovatelka je ve vysokém stupni gravidity s termínem porodu 31. 8. 2018 a neměla by cestovat mimo spádové zdravotnické zařízení. S ohledem na stěžovatelkou uvedené skutečnosti správní orgán I. stupně shledal, že jí ve vycestování bránila překážka na její vůli nezávislá. Tou bylo pokročilé stádium těhotenství, jakož i to, že v období šestinedělí bezprostředně po porodu by mohlo dojít k ohrožení zdraví narozeného dítěte i matky. Z tohoto důvodu, který odrážel důvod formulovaný v žádosti samotnou stěžovatelkou, udělil správní orgán I. stupně stěžovatelce vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území.

[25] Soud nemá pochybnost o tom, že výše uvedená a přesně definovaná překážka (těhotenství a období šestinedělí) v době, kdy bylo vydáno rozhodnutí správního orgánu I. stupně o žádosti o udělení dlouhodobého pobytu podle § 43 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, již netrvala, jelikož dcera stěžovatelky se narodila 10. 9. 2018. Ostatně sama stěžovatelka v kasační stížnosti připustila, že „*konkrétní důvod, pro který jí bylo vízum uděleno, tedy pokročilý stav těhotenství již odpadl…*". Nelze přijmout argument stěžovatelky, podle něhož daná překážka neodpadla proto, že soustavná péče o novorozené a velmi malé dítě bezprostředně navazuje na těhotenství. I když zde přirozeně taková návaznost je, péče o novorozené a velmi malé dítě je kvalitativně jinou situací než situace, v níž jde o ochranu zdraví těhotné ženy a jejího dítěte bezprostředně před porodem a po něm. Pouze posledně uvedená situace byla důvodem, o nějž se opírala žádost a následně rozhodnutí o udělení víza podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Pouze takto vymezený důvod lze tedy vzít v potaz v rámci zkoumání podmínek pro udělení dlouhodobého pobytu podle § 43 odst. 1 zákona o pobytu cizinců.

[26] Tento výklad není formalistický, ale odpovídá účelu institutu povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území podle § 43 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Tím je umožnit legalizovat pobyt cizince, kterému svědčí důvody pro udělení víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území, pokud tyto důvody budou trvat déle než 1 rok (podle § 33 odst. 5 zákona o pobytu cizinců totiž může být doba platnosti daného víza stanovena nejdéle na 1 rok). Použití § 43 odst. 1 zákona o pobytu cizinců je tedy v projednávaném případě striktně vázáno na předcházející použití § 33 odst. 1 písm. a) téhož zákona, v jehož rámci dochází k vlastnímu posouzení mj. toho, zda cizinci brání ve vycestování z území překážka na jeho vůli nezávislá. Pokud by byl přijat výklad zastávaný stěžovatelkou (tj. že by měl být původní důvod rozšířen i na situaci, která na něj nějakým způsobem časově a fakticky navazuje), vedlo by to ve výsledku k obcházení první fáze posouzení podle § 33 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Z téhož důvodu nemůže obstát ani argumentace stěžovatelky týkající se tvrzené nemožnosti nechat očkovat dceru podle doporučení českých orgánů před případným odjezdem do Vietnamu.

[27] Nejvyšší správní soud se následně zabýval kasační argumentací ohledně posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatelky a její dcery a manžela. Neposouzení této otázky bylo důvodem zrušení předchozího rozhodnutí žalované rozsudkem krajského soudu čj. 57 A 44/2019-42. Kasační stížnost žalované podaná proti tomuto rozsudku byla přitom zamítnuta rozsudkem NSS z 25. 3. 2022, čj. 4 Azs 443/2019-36. Nejvyšší správní soud v uvedeném rozsudku uzavřel, že přiměřenost dopadů rozhodnutí o neudělení povolení k dlouhodobému pobytu do soukromého a rodinného života stěžovatelky byla v tehdejších rozhodnutích žalované a správního orgánu I. stupně posouzena nedostatečně, neboť správní orgány vůbec nevypořádaly některé stěžovatelkou uplatněné námitky (věk dcery, zdravotní stav dcery, vztah stěžovatelky k manželovi), nezvážily zájem stěžovatelky a její rodiny na společném soužití na území ČR se zjištěným veřejným zájmem a vůbec se nezabývaly nejlepším zájmem nezletilé dcery stěžovatelky. Proto byla rozhodnutí správních orgánů nepřezkoumatelná.

[28] V nyní posuzované věci je tedy třeba posoudit, zda žalovaná výše uvedená pochybení napravila a zda jsou její závěry správné.

[29] Nejvyšší správní soud souhlasí s krajským soudem, že žalovaná přiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatelky a její rodiny posoudila dostatečně (srov. bod [7] výše). Na skutečnosti, které byly ve správním řízení známé (zejména pobyt dcery a manžela v ČR), žalovaná reagovala (str. 8–10 rozhodnutí žalované). Míra podrobnosti odůvodnění rozhodnutí žalované je rovněž dostatečná. Žalovaná navíc správně zdůraznila, že z rozhodnutí pro stěžovatelku neplyne žádný zákaz pobytu a v budoucnu může v ČR pobývat na základě jiných pobytových oprávnění (srov. dále bod [33] níže). K tomu lze dodat, že se soud nemohl po věcné stránce zabývat kasační námitkou týkající se obtíží při vyřizování legalizace pobytu na českém velvyslanectví ve Vietnamu, neboť nebyla uplatněna v žalobě, a je proto v řízení o kasační stížnosti nepřípustná (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

[30] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani kasačním námitkám ohledně posouzení nejlepšího zájmu dítěte ve smyslu čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte. Nejprve je třeba uvést, že pasáž odůvodnění rozsudku krajského soudu, která podle stěžovatelky není na její věc přiléhavá, nezakládá jeho nesrozumitelnost či nepřezkoumatelnost. Krajský soud pouze v bodě 33 rozsudku vymezil obecná judikaturní východiska, která poté v bodech 34 až 38 aplikoval na konkrétní případ stěžovatelky a její dcery. Nejvyšší správní soud dále i v tomto kontextu připomíná, že dotčené správní rozhodnutí nezakazuje stěžovatelce pobyt na území ČR a ani z něj definitivně nevyplývá její nucené vycestování, znamená pouze neudělení jednoho typu pobytového oprávnění, pro jehož udělení stěžovatelka zjevně nesplňuje zákonné podmínky (srov. rozsudek NSS z15. 12. 2021, čj. 10 Azs 419/2021-44, bod 13).

[31] Nejvyšší správní soud podotýká, že zásadu nejlepšího zájmu dítěte převzal do judikatury k čl. 8 EÚLP též Evropský soud pro lidská práva (např. rozsudek velkého senátu ESLP z 6. 7. 2010, *Neulinger a Shuruk proti Švýcarsku*, stížnost č. 41615/07, bod 135). Zásada nejlepšího zájmu dítěte jistě není, slovy Evropského soudu pro lidská práva, „trumfovou kartou“, která přebije jakékoliv v konfliktu stojící pravidlo. Rozpor s čl. 8 EÚLP nastane především za situace, kdy odůvodnění vnitrostátního rozhodnutí

neobsahuje individuální posouzení protichůdných zájmů včetně nejlepšího zájmu dítěte tak, aby mezi nimi bylo možné dosáhnout spravedlivé rovnováhy. Správní orgán musí posoudit zejména věk dítěte, poměry v zemi původu a rozsah, ve kterém je dítě závislé na tom či onom rodiči (srov. např. rozsudek ESLP z 8. 11. 2016, *El Ghatet proti Švýcarsku*, stížnost č. 56971/10, zejména body 46–47 a judikaturu tam citovanou, a rozsudky NSS z 5. 8. 2020, čj. 4 Azs 134/2020-53, bod 29, nebo z 22. 4. 2021, čj. 1 Azs 43/2021-32, bod 33). Těmto požadavkům rozhodnutí žalované i rozsudek krajského soudu dostály. Neopomenuly žádnou okolnost, kterou stěžovatelka v řízení relevantně tvrdila, resp. která by mohla být relevantní. V nejlepším zájmu dítěte je jistě vyrůstání ve společné domácnosti s oběma rodiči, avšak v souzeném případě skutečně není vyloučena možnost návratu celé rodiny do země původu (srov. rozsudek NSS z 13. 1. 2021, čj. 6 Azs 313/2020-40, bod 23). Nikdo z rodiny totiž není občanem EU a nehrozí tedy, že by taková osoba v důsledku vycestování přišla o možnost skutečně využívat podstatnou část práv spojených se statusem občana EU (srov. rozsudky velkého senátu SDEU C-133/15, Chavez-Vilchez, EU:C:2017:354, bod 65, a C-34/09, Ruiz Zambrano, EU:C:2011:124, bod 44, a na ně navazující rozsudky NSS z 31. 1. 2019, čj. 10 Azs 178/2018-37, č. 3869/2019 Sb. NSS, bod 22, nebo z 27. 10. 2021, čj. 8 Azs 303/2019-49, č. 4281/2022 Sb. NSS, body 19–20). Stěžovatelčinu dceru současně s ohledem na její nízký věk nelze považovat za integrovanou v české společnosti, což by mohlo takový postup vylučovat. Nejvyšší správní soud dodává, že přezkum posouzení nejlepšího zájmu dítěte závisí na okolnostech individuálního případu, jakož i na konkrétních tvrzeních stěžovatele v dané věci, takže obecný odkaz stěžovatelky na rozsudky Nejvyššího správního soudu, v nichž soud dospěl k odlišným závěrům, nemůže výše uvedené závěry bez dalšího relevantního vysvětlení nic změnit.

[32] Pokud jde o námitku ohledně neprovedení stěžovatelkou navrhovaného důkazu v podobě šetření OSPOD, Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se závěrem krajského soudu, podle něhož bylo posouzení tohoto důkazního návrhu ze strany žalované dostatečné. Z žádného podání stěžovatelky ve správním či soudním řízení není zřejmé, jaké *konkrétní tvrzené skutečnosti* měly být šetřením OSPOD blíže zjištěny či doloženy. K tomu lze odkázat např. na rozsudek NSS z 23. 10. 2017, čj. 7 Azs 287/2017-32, bod 25, podle něhož vyžádání stanoviska OSPOD není vždy nezbytně nutné k dostatečnému objasnění skutkového stavu a posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do rodinného života cizince.

[33] Nejvyšší správní soud závěrem považuje za nezbytné uvést, že stěžovatelka může požádat o jiný druh pobytového titulu, pro který splňuje podmínky [na základě informací ze správního spisu se jeví jako reálné např. získání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny podle § 42a odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců]. Je přitom možné nynější situaci stěžovatelky vyřešit bez nutnosti vycestovat jen za účelem podání žádosti (srov. § 169d odst. 3 a 4 zákona o pobytu cizinců), a to upuštěním od nutnosti osobního podání žádosti na zastupitelském úřadu v cizině. Ministerstvo vnitra v takovém případě zváží aktuální situaci rodiny stěžovatelky (zejména věk dítěte, jeho zdravotní stav a podobně) a také aktuální podmínky, za kterých jsou vyřizovány tyto žádosti na zastupitelském úřadu ČR v Hanoji.

IV. Závěr a náklady řízení

[34] Nejvyšší správní soud kasačním námitkám nepřisvědčil, a proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 věty poslední s. ř. s. zamítl. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka v soudním řízení úspěch neměla, proto dle uvedených ustanovení nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, která by jinak měla právo na náhradu nákladů řízení, nevznikly v řízení žádné náklady nad rámec její úřední povinnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 8. dubna 2022

Jitka Zavřelová v. r.
předsedkyně senátu